

15.7.2021

OHJE

Ammatillisen koulutuksen järjestäjät

Ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden henkilökohtaisten osaamisen kehittämissuunnitelmien (HOKS) tietojen tallentaminen ammatillisen koulutuksen tietovarantoon

Opetushallitus on antanut määräyksen henkilökohtaisten osaamisen kehittämissuunnitelmien tietojen tallentamisesta KOSKI-tietovarantoon 16.7.2021 lain valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä 6 § nojalla. Tämä ohje tarkentaa määräyksen sisältöä.

Pyydämme tiedottamaan tästä ohjeesta organisaationne ja oppilaitostenne Opintopolku-vastuukäyttäjiä, eHOKS-pääkäyttäjä ja KOSKI-pääkäyttäjiä.

Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettujen koulutuksen järjestäjien on tallennettava tietovarantoon tiedot niiden opiskelijoiden henkilökohtaisista osaamisen kehittämissuunnitelmista, jotka ovat koulutuksen järjestäjän opiskelijoina lain tullessa voimaan 1.5.2019. Tiedot tallennetaan niistä opiskelijoista, joille on laadittu 1.1.2018 voimaan tulleen ammatillisen koulutuksen lainsäädännön mukainen HOKS. Tiedot on tallennettava myös opiskelijoista, joiden opinnot päättyvät 1.5.-1.7.2019 välisenä aikana. Koulutuksen järjestäjä voi tallentaa tietoja myös opiskelijoista, joille ei ole laadittu 1.1.2018 voimaan tulleen ammatillisen koulutuksen lainsäädännön mukaista HOKSia, mikäli tiedot ovat tarpeen ammatillisen koulutuksen valtakunnallisten opiskelija- tai työelämäpalautteiden keräämisen tai muun Opetushallituksen ylläpitämän palvelun käyttämiseksi.

Henkilökohtaisista osaamisen kehittämissuunnitelmista tallennettavat tiedot

Koulutuksen järjestäjien on tallennettava ammatillisen koulutuksen tietovarantoon (KOSKI-tietovaranto) seuraavat tiedot opiskelijoidensa henkilökohtaisista osaamisen kehittämissuunnitelmista:

- 1) henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman hyväksymis- ja päivitysajankohdat;
- 2) suoritettava tutkinto tai valmentava koulutus taikka ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:ssä tarkoitettu muu ammatillinen koulutus, noudatettavat tutkinnon tai koulutuksen perusteet, mahdollinen suoritettava osaamisala sekä suoritettavat tutkinnon tai koulutuksen osat;
- 3) tiedot niistä tutkinnon osista, yhteisten tutkinnon osien osa-alueista tai muista toimivaltaisen viranomaisen arvioimista ja todentamista opinnoista, jotka koulutuksen järjestäjä on sisällyttänyt osaksi opiskelijan tutkintoa osaamisen tunnustamisen perusteella;

- 4) tiedot niistä tutkinnon osista, yhteisten tutkinnon osien osa-alueista tai muista toimivaltaisen viranomaisen arvioimista ja todentamista opinnoista, jotka koulutuksen järjestäjä on toimittanut nimeämilleen osaamisen arvioijille osaamisen tunnustamista varten;
- 5) muu kuin tämän momentin 2 tai 3 kohtaan sisältyvä opiskelijan aiemmin hankkima ja osoittama osaaminen, joka liittyy suoritettavaan tutkintoon tai valmentavaan koulutukseen;
- 6) mahdollinen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 66 §:n mukainen ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen;
- 7) tutkintokoulutuksen ja muun tarvittavan ammattitaidon hankkimisen tarve;
- 8) merkintä koulutuksen toteuttamisen kannalta olennaisen seikan olemassaolosta;
- 9) opiskelijalle tarvittaessa järjestettävät ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 63 §:ssä tarkoitetut opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot;
- 10) näyttöjen ajankohdat ja sisällöt, näyttöympäristöt sekä näytön järjestäjä, jos se on joku muu koulutuksen järjestäjä;
- 11) vastaavat tiedot muusta osaamisen osoittamisesta sekä erityistä tukea saavan opiskelijan osalta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 64 §:n 2 momentin mukainen osaamisen arvioinnin mukauttaminen ja yksilöllinen osaamisen arviointi;
- 12) ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 54 §:ssä tarkoitetut osaamisen arvioijat; sekä
- 13) opiskelijalle laadittavaan urasuunnitelmaan sisältyvä päämäärä.

Jos opiskelija osallistuu tutkintokoulutukseen tai muuhun tarvittavan osaamisen hankkimiseen, tallennetaan 2 momentissa tarkoitettujen tietojen lisäksi tutkintokoulutuksen tai muun tarvittavan osaamisen hankkimisen tavoitteet, sisällöt, opetus ja muut osaamisen hankkimisen tavat ja ajoittuminen.

Jos opiskelijan osaamisen hankkiminen järjestetään työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä oppisopimuskoulutuksena tai koulutussopimukseen perustuvana koulutuksena, tallennetaan lisäksi:

- 1) opiskelijan vastuullinen työpaikkaohjaaja ja koulutuksen järjestäjän nimeämä opettaja tai perustellusta syystä muu koulutuksen järjestäjän edustaja;
  - 1 a) opiskelijan vastuullisen työpaikkaohjaajan tarpeelliset yhteystiedot, joita tarvitaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 32 g §:ssä tarkoitetun työelämäpalautteen keräämisessä; (17.12.2020/1051)
- 2) työpaikkaohjaajan ja opettajan tai muun koulutuksen järjestäjän edustajan lisäksi oppisopimuskoulutusta hankkineen koulutuksen järjestäjän edustaja, jos tutkinto on järjestetty ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 27 §:n 1 momentissa tarkoitetun oppisopimuskoulutuksen perusteella;
- 3) keskeiset työtehtävät työpaikalla tutkinnon perusteiden ja henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaisen osaamisen hankkimiseksi;
- 4) koulutussopimukseen perustuvassa koulutuksessa työpaikalla järjestettävän osaamisen hankkimisen ajoittuminen;
- 5) oppisopimuskoulutuksessa osaamisen hankkimisen ajoittuminen koulutuksen järjestäjän osoittamissa muissa oppimisympäristöissä tapahtuvan osaamisen hankkimisen sekä työpaikalla järjestettävän osaamisen hankkimisen osalta.

Jos opiskelija on ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 109 a §:n 4 momentin nojalla antanut suostumuksensa henkilökohtaista osaamisen kehittämissuunnitelmaansa koskevien tietojen luovuttamiseen, tieto suostumuksesta tallennetaan tietovarantoon.

Tarkempi luettelo tallennettavista tiedoista löytyy sähköisenä osoitteesta:

<https://wiki.eduuni.fi/display/OPHPALV/eHOKS-palvelukortti>

Tietorakenne ja tiedonsiirto

Tietojen tallentamisesta vastaa se koulutuksen järjestäjä, joka on opiskelijan päävastuullinen koulutuksen järjestäjä opiskeluoikeudessa, johon tallennettavat henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman tiedot liittyvät. Tietovarantoon tallennetaan tiedot niiden hyväksymisen jälkeen.

Opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain 9 § tarkoitetut tiedot tulee tallentaa tietovarantoon viipymättä ja ajantasaisesti sen jälkeen, kun tieto on syntynyt tai muuttunut ja merkitty koulutuksen järjestäjän omiin rekistereihin. Tieto tulee olla tietovarannossa rajapinnalla siirrettäessä vuorokauden kuluessa ja käyttöliittymällä tallennettavien tietojen osalta kymmenen arkipäivän kuluessa tallennettuna tietovarantoon.

Koulutuksen järjestäjien tulee tallentaa tiedot ensisijaisesti opintohallintojärjestelmästä REST-tyyppisellä tiedonsiirto-rajapinnalla, jossa dataformaattina on JSON. Mikäli tämä ei ole mahdollista, tietoja voi tallentaa syöttökäyttöliittymällä. Manuaalisesti tallennettuja HOKS-tietoja voi siirtyä päivittämään tiedonsiirrolla, jos koulutuksen järjestäjä siirtyy käyttämään opintohallintojärjestelmää, jossa on eHOKS-integraatio. Molempien tallennusmenetelmien käyttämistä rinnakkain tulee välttää.

Tietovarantoon tallennettuja tietoja päivitetään yksilöllisen eHOKS-tunnisteen avulla (eHOKS ID). Tunniste syntyy tietojen ensikertaisen tallentamisen yhteydessä. Koulutuksen järjestäjän on huolehdittava tunnisteen vastaanottamisesta ja tallentamisesta.

Tiedonsiirto-rajapinta, dataformaatti ja tiedot on kuvattu osoitteessa:

<https://wiki.eduuni.fi/display/OPHPALV/eHOKS-palvelukortti>

Koulutuksen järjestäjien tulee ilmoittaa uudet tiedot, päivittää tiedot ja korjata tiedot viipymättä tietovarantoon. Tietovarannon tietoja hyödyntävät ja käyttävät kansalaiset omien tietojensa osalta, koulutuksen järjestäjät omien opiskelijoidensa osalta, opiskelijan koulutuksen toteuttamiseen osallistuvat työelämän toimijat työpaikalla järjestettävän koulutuksen osalta, sekä viranomaiset, joilla on omien tehtäviensä hoitamiseksi niihin oikeus.

Tietojen tallentamisen aikataulu

Koulutuksen järjestäjien on tallennettava tiedot viimeistään 1. päivänä heinäkuuta 2019. Tämän jälkeen tiedot on välitettävä ajantasaisesti ja viipymättä aina, kun jäljempänä määriteltyihin tietosisältöihin kohdistuu muutos opintohallintojärjestelmässä.

Jos koulutuksen järjestäjällä on ylitsepäseemätön este tietojen tallentamiseen määräaikaan mennessä, tulee koulutuksen järjestäjän tallentaa määräaikaan mennessä vähintään seuraavat HOKSin perustiedot: oppijanumero, opiskeluoikeuden tunniste, HOKSin ensikertaisen hyväksymisen päivämäärä ja opiskelijan sähköpostiosoite. Loput tietoluettelon mukaiset opiskelijan HOKSiin kirjatut tiedot on tallennettava HOKSin seuraavan päivittämisen yhteydessä mutta kuitenkin viimeistään 31.12.2019 mennessä. Jos henkilön opiskeluoikeus on päättynyt ennen 1.7.2019, loput tietoluettelon mukaiset tiedot tallennetaan 31.12.2019 mennessä.

Henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman tietojen luovuttaminen tietovarannosta

Tietovarannosta tietoja voidaan eHOKS-palvelun kautta luovuttaa:

- viranomaiselle, jolla lain säännöksen tai laissa säädetyn tehtävänsä perusteella on oikeus saada tietovarantoon sisältyviä tietoja opetuksen tai koulutuksen järjestäjältä, salassa pidettäviä tietoja kuitenkin vain, jos tiedon antamisesta tai oikeudesta tiedon saamiseen laissa erikseen nimenomaisesti säädetään;
- Työllisyysrahastolle siltä osin kuin sillä on lain säännöksen perusteella oikeus saada tietovarantoon sisältyviä tietoja;
- ammatillisen koulutuksen opiskelijan vastuulliselle työpaikkaohjaajalle tai osaamisen arvioijalle siltä osin kuin tällä on lain säännöksen perusteella oikeus saada tietovarantoon sisältyviä tietoja;
- sille, jolla henkilön ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 109 a §:n 4 momentissa tarkoitetun suostumuksen perusteella on oikeus saada tietovarantoon sisältyviä tietoja.

Lisäksi koulutuksen järjestäjällä on oikeus saada tiedot opiskelijansa henkilökohtaisista osaamisen kehittämissuunnitelmista. Tiedot voivat liittyä myös opintoihin, jotka ovat keskeytyneet aiemmin tai jotka ovat kesken toisella koulutuksen järjestäjällä. Oikeus saada tietoja muiden koulutuksen järjestäjien laatimista eHOKSiin tallennetuista HOKSeista päättyy, kun koulutuksen järjestäjän antama opiskeluoikeus päättyy.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 109 a §:n mukaisesta tietojen luovutuksesta toiselle koulutuksen järjestäjälle, vastuulliselle työpaikkaohjaajalle tai osaamisen arvioijana toimivalle työelämän edustajalle taikka henkilön antaman suostumuksen nojalla viranomaiselle tai muulle taholle vastaa opiskeluoikeuden voimassaolon aikana suunnitelman laatinut koulutuksen järjestäjä. Sen jälkeen kun opiskeluoikeus on päättynyt, tietojen luovutuksesta vastaa Opetushallitus.

Opetushallitus vastaa aina luovutuksesta, kun tietoja annetaan eHOKS-palvelusta Työllisyysrahastolle tai muulle viranomaiselle, jolla lain säännöksen tai laissa säädetyn tehtävänsä perusteella on oikeus saada tietovarantoon sisältyviä tietoja opetuksen tai koulutuksen järjestäjältä.

Tietojen säilytysaika tietovarannossa

Valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain 9 § tarkoitettuja henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman tietoja sekä tietoa suostumuksesta tietojen luovuttamiseen säilytetään tietovarannossa viisi vuotta opintojen päättymisestä tai tutkinnon suorittamisesta.

Opintojen päättymisellä tarkoitetaan myös esimerkiksi opiskelijan eronneeksi katsomista, opiskeluoikeuden peruuttamista sekä opiskeluoikeuden pidättämistä.

eHOKS-palvelun käyttäjäohjeet

eHOKS-palvelun käyttäjäohjeet löytyvät wiki-sivuilta:

<https://wiki.eduuni.fi/display/OPHPALV/eHOKS>

Lisätiedot ja neuvonta

Sähköposti: ehoks@opintopolku.fi

Suunnittelija

Paula Borkowski